

حل تشریحی مسائل مباحث نوین تحقیق در عملیات

مولفان:

دکتر مرتضی شکرزاده

(دکترای تخصصی مدیریت صنعتی - تحقیق در عملیات و عضو هیات علمی دانشگاه)

شیوا میر تقی زاده

(دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی)

عاطفه رستم زاده حاجی لاری

(دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی)

شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰-۳۰۳۹-۶
شماره کتابشناسی ملی	۲۶۳۹۹۱۲
عنوان و نام پدیدآور	حل تشریحی مسائل مباحث نوین تحقیق در عملیات
مشخصات نشر	تهران: انتشارات پژوهش های دانشگاه، ۱۳۸۵.
مشخصات ظاهری	۱۰۲ ص: جدول، نمودار.
پادداشت	فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nliai.ir قابل دسترسی است
سرشناسه	شکرزاده، مرتضی، ۱۳۶۴ -
شناسه افزوده	میر تقی زاده، شیوا، ۱۳۷۰ -
شناسه افزوده	رستمزاده حاجی لاری، عاطفه، ۱۳۶۶ -
وضعیت فهرست ریزی	فیبای مختصر

عنوان کتاب :	حل تشریحی مسائل مباحث نوین تحقیق در عملیات
تألیف :	مرتضی شکرزاده - شیوا میر تقی زاده - عاطفه رستم زاده حامی لاری
ناشر :	انتشارات پژوهش های دانشگاه
طراح روی جلد :	نصیحه منافع زاده
صفحه آرای :	نصیحه منافع زاده
چاپ و صحافی :	مدیران
تیراژ :	۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ :	اول/ ۱۳۹۶
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰-۳۰۳۹-۶
قیمت :	۱۲۰۰۰ تومان

مرکز پژوهش های علمی

انتشارات پژوهش های دانشگاه

عضو رسمی انجمن ناشران دانشگاهی در شمال غرب کشور

انتشارات پژوهش های علمی

آدرس دفتر مرکزی : آذربایجان شرقی، تبریز، آبرسان، مجتمع تجاری بلور، روبروی کلاتری، داخل حیاط (ضلع شرقی)، پلاک ۳۹
تلفن های تماس بخش مدیریت : ۰۹۱۴۶۱۴۳۳۴۶/۰۴۱۳۳۲۶۲۱۱۶
دفتر اهر : شهرستان اهر - میدان معلم - روبروی دارایی - انتشارات پژوهش های دانشگاه / دفتر اهر
مركز بخش : آذربایجان شرقی، تبریز، خیابان امام، روبروی سه راه طالقانی، انتشارات شایسته
تلفن : ۰۹۳۰۸۱۴۸۴۸۶
تلفن : ۰۴۱-۳۵۵۶۱۹۶۱
www.Pajohesh-daneshgah.ir / Info@pajohesh-daneshgah.ir www.Unpb.org / Info@unpb.org
طبق قانون حمایت از حقوق ناشران و مولفان هر شخص حقیقی و حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه ناشر و مولف، نشر یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید مورد پیگیری جدی قانونی خواهد گرفت و مطابق با جرایم قوانین اسلامی برخورد خواهد شد.

پیشگفتار

با وجود منابع علمی بیشمار در زمینه پژوهش در عملیات درصد ناچیزی از آنان به مفاهیم، اصول و روش پژوهش این حوزه پرداخته‌اند. برخی از علل این نارسایی را باید در میان عدم توسعه روش پژوهش در علوم پایه و فنی و مهندسی جستجو کرد. در این حال و از اوایل دهه ۷۰ تاکنون، هدف دوره‌های آموزشی پژوهش در عملیات که در قالب رشته‌های فنی و مهندسی مانند مهندسی صنایع، رشته‌های ریاضی کاربردی و مدیریت تدوین شده‌اند، خواسته یا ناخواسته تربیت متخصصینی بوده‌است که به توسعه روشها و مفاهیم ریاضی این حوزه بپردازند.

این شرایط باعث مهجور ماندن جنبه کاربردی پژوهش در عملیات (که به خاطر آن در دنیا توسعه یافته بود) گردیده است. در کشور ما نیز وضعیت اشاره شده برای کاربرد پژوهش در عملیات بیش از سایر کشورها تشدید شده است.

علاوه بر این و با وجود دوره‌ها، آموزش متعدد پژوهش در عملیات در دانشگاههای کشور، دانشجویان کمتر با مفاهیم و مبانی آن آشنا شده و بدین سبب هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی درگیر مباحث ریاضی پژوهش در عملیات می‌گردند در حالی که هیچ دید مناسبی از وجود مختلف این علم ندارند.

برداشت‌های مقطعی و گاه جزئی از این پژوهش در عملیات در کشور وجود دارد که از دو جهت قابل بررسی است. یکی آنکه شکل‌گیری هر نظام یا حوزه علمی از ابتدا به صورت کامل و مدون انجام نمی‌شود و در طول زمان به موازات پژوهشها، توسعه یافته و شکل می‌گیرد. این روند در هر حوزه علمی امری طبیعی است. اما به هر صورت به جایی می‌رسد که تصویر روشن و مشترکی در بین پژوهشگران آن حوزه باز می‌نماید و به نظر می‌رسد پژوهش در عملیات این مسیر را طی نموده است. چهار دیگر این است که عدم آشنایی کامل با مبانی، مفاهیم و اصول پژوهش در عملیات و نگاه تک بعدی باعث درک و تصور متفاهم شده است. بعضی پژوهش در عملیات را روشهای بهینه‌سازی می‌دانند و برخی دیگر روشهای آن را به عنوان علم مدیریت می‌شناسند.

فعالیت‌های مرتبط پژوهش در عملیات را می‌توان به دسته‌هایی چون: برنامه‌ریزی، تخصیص منابع، بهینه‌سازی، تعیین خط مشی، تصمیم‌گیری، توصیف و پیشگویی، تقسیم کرد.

علم مدیریت حوزه‌ای است که در ارتباط تنگاتنگ با پژوهش در عملیات در دهه ۱۹۶۰ توسعه یافته است. فنون مورد استفاده در این رشته همان فنون پژوهش در عملیات می‌باشند، اما تفاوت آن با پژوهش در عملیات در حوزه کاربرد آن است که بیشتر در امور اداری، بازرگانی و مدیریت بکار می‌روند. امروزه تفاوتی بین این دو قائل نمی‌شوند و معمولاً با هم و به شکل OR/MS مطرح می‌شوند، همچنین علم مدیریت را می‌توان به عنوان شاخه‌ای از حوزه مدیریت قلمداد کرد که رویه عقلایی، منطقی، سیستماتیک و علمی را در تحلیل فرآیند مدیریت

و مسائل مدیریتی بکار می‌گیرد. پژوهش عملیاتی را می‌توان "مجموعه‌ای از مدل‌ها و تکنیک‌های کمی که از طریق روش‌های علمی، مدیران را در امر تصمیم‌گیری یاری می‌دهد" تعریف کرد.

شاید شما ده‌ها مقاله و مطالب مرتبط با راه‌حل‌هایی که مدعی هستند که تصمیم‌گیری را برای شما آسان‌تر می‌سازد دیده‌اید، OR. یک رویکرد منحصر بفرد است که روش‌های توسعه یافته و در عین حال پیچیده را به کمک اشخاص آموزش دیده می‌تواند پیاده‌سازی نماید. توانایی OR به ویژه در استفاده از ابزارهای توسعه یافته و روش‌هایی است که می‌تواند توانایی ارزیابی و تحلیلی که نرم‌افزارهای رایج از جمله صفحه گسترده‌ها از آن عاجزند را قوت ببخشند.

کتاب مباحث در تحقیق در عملیات نوشته دکتر منصور مومنی، بر مبنای سرفصل کامل دروس تحقیق در عملیات پیشرفته کاربرد تئوری تصمیم‌گیری در مدیریت برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد مدیریت شکل گرفته و بر اساس یک تکمالی برای دانشجویان علاقه‌مند به بکارگیری روش‌های کمی تصمیم‌گیری در طرح‌های پژوهشی، تدوین شده است. این کتاب به عنوان یک منبع درسی در اکثر دانشگاه‌های کشور تدریس می‌شود و در مقالات بسیاری از آن به‌کار گرفته شده است. در تدریس این کتاب برای دانشجویان رشته‌های مدیریت در مقطع کارشناسی ارشد می‌توان سالیان گذشته، با توجه به حجم زیاد سرفصل‌ها و مطالب این درس با چالش حل تمرینات متعدد برای یادگیری بهتر، مطالب این کتاب روبرو بوده ایم، از این رو این مساله ما را بر آن داشت که حل تحلیلی - تشریحی مسایل مربوط با فدرال کتاب مباحث نوین تحقیق در عملیات را بصورت کتاب مورد تالیف قرار دهیم، کتاب حاضر حاصل رحمت دو تن از دانش‌آموختگان مقطع کارشناسی ارشد مدیریت و با نظارت اینجانب بوده است، از این بابت خداوند بزرگ را شاکریم و انشالله که گامی هرچند کوچک اما مفید را در راستای اهداف نظام آموزش عالی کشور برداشته باشیم.

لازم می‌دانم مراتب تشکر خود را از همکاری‌های مدیریت محترم انتشارات پژوهش‌های دانشگاه جناب آقای دکتر قربانی نامور ابراز دارم. از آنجاییکه هیچ اثر علمی بدون کاستی مزیّن نمی‌گردد در این راستا دریافت نظریات اصلاحی خوانندگان گرامی و استفاده کنندگان از کتاب برای اینجانب بسیار ارزشمند و گرانها خواهد بود.

مرتضی شکرزاده

فهرست

۳	پیشگفتار
	حل تمرینات فصل اول
۷	تصمیم گیری چند شاخصه
	حل تمرینات فصل دوم
۵۵	تصمیم گیری چند هدفه
	حل تمرینات فصل سوم
۷۹	تحلیل پوششی داده ها
	حل تمرینات فصل چهارم
۸۷	نظریه فازی